

Besprekingsverslag Commissie Cultureel Erfgoed

Betreft : Openbare vergadering
Datum : 6 december 2021
Tijdstip : 14:00 uur
Plaats : locatie Raadszaal Markt 7 Aalten en teams

Aanwezig : Burg Stapelkamp, wethouder Kok, dhr. Doodeheefver, dhr. Crols, mevr. Erinkveld-Ras, dhr. Van Duren, de heer Lebbink, mevr. Oonk en mevr. Lammers (notulen)

Afwezig: mw. Brethouwer en dhr. Vrieselaar (beide met kennisgeving)

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.

Afmeldingen (met kennisgeving):

Mw. Brethouwer
Dhr. Vrieselaar

Dhr. Van Duren heeft besloten in verband met familiale omstandigheden om zijn werkzaamheden voor de Commissie Cultureel Erfgoed te beëindigen. De heer G. Lebbink zal hem vervangen. Beide heren zijn aanwezig bij de vergadering.

Dhr. Lebbink stelt zich voor. Hij is nu zo'n 5 jaar werkzaam bij Bond Heemschut. Dit is een landelijke erfgoed organisatie. Zijn aandachtsgebied is de Achterhoek, Liemers en gemeente Apeldoorn. Dhr. Lebbink heeft veel belangstelling voor onder andere de wederopbouw, bouwhistorie en boerderijen en hoopt een goede bijdrage te kunnen leveren aan deze commissie.

Via Teams:

Mw. Van der Schoot
Dhr. Migchelbrink (logt iets later in)
Dhr. Heijnen

2. Agenda vaststelling

Agendapunten 5 en 9 worden omgewisseld in verband met een andere afspraak van mw. Damstra, waardoor zij eerder de vergadering moet verlaten.

3. Besprekingsverslag van de vergadering d.d. 27 september 2021.

Inhoudelijk of tekstueel:

Agendapunt 6, Instandhouding begraafplaatsen

Dhr. De Graaf: verwijst naar de zin 'Hierbij valt te denken aan groen (bomen), grijs (gebouwen), blauw (waterlong of sloot)'. Hij vraagt zich af of hier de grafmonumenten bij genoemd moeten worden.

Dhr. Crols vult aan dat de grafmonumenten vallen onder 'grijs'.

Dhr. De Graaf vervolgt en verwijst naar de zinsnede 'waarbij is afgesproken dat de gemeente de grote werkzaamheden op zich zal nemen en dat de werkgroep het onderhoud doet voor het monumentale deel van de begraafplaats'. Hij geeft aan dat het onderhoud voor het monumentale deel nogal veel inhoudt. Daarom het verzoek om grotere werkzaamheden aan te passen in lichtere werkzaamheden, zoals onderhoud van groen, blad e.d.. Anders worden er verwachtingen geschept die de vrijwilligers niet kunnen waarmaken.

Het verslag wordt geaccordeerd.

4. Ingekomen stukken/stukken ter kennisname

- Ludgerglossy:
ieder commissielid heeft een exemplaar ontvangen. Dhr. De Graaf licht toe dat dit een eenmalige uitgave betreft. De voorzitter geeft aan dat het een prachtig exemplaar is geworden en spreekt zijn complimenten uit. Hij haalt aan dat dhr. De Graaf hier als penningmeester ook het nodige werk mee heeft gehad.
- Kalender Ode aan het Aaltense landschap met gedichten in het Achterhoeks:
Dhr. De Graaf heeft ook hierin zijn bijdrage geleverd in de vorm van een prachtig gedicht. Alle leden van de commissie krijgen een exemplaar toegezonden.

5. Nominatie Oost Achterhoek voor de BNG Erfgoedprijs

Mw. Oonk licht toe dat de gemeenten Aalten, Oost Gelre en Winterswijk als Oost Achterhoek zijn genomineerd voor de BNG Bank Erfgoedprijs. Er zijn drie andere gemeenten genomineerd, te weten Almere, Breda en Eindhoven.

Op 28 januari 2022 moet er een pitch gehouden worden voor de jury. Thema in 2022 is 'Kunst en Erfgoed'. Op 2 juni is de prijsuitreiking. We hebben het idee om ons te presenteren met een 'Vriendenboekje', met daarin de partijen met wie we samen hebben gewerkt aan Cultuur en Erfgoed in de Oost Achterhoek. Zo tonen we de diversiteit aan partijen waarmee we hebben samengewerkt, van onderwijs, Cultuur- en erfgoedpact, oudheidkundige verenigingen, kunstenaars tot het Gelders Genootschap. Het lijkt ons goed om dit bij de jury naar voren te brengen.

Mw. Erinkveld-Ras verwacht dat er tevens een publieksprijs zal komen, dan zal er waarschijnlijk een oproep komen om te stemmen op onze regio.

Dhr. De Graaf vindt dat er in het kader van erfgoed in de drie gemeenten de laatste jaren veel is gebeurd. Hij vraagt waarom specifiek de verbinding met kunst naar voren is gebracht.

Mw. Oonk legt uit dat de BNG elk jaar een ander thema heeft voor de Erfgoedprijs. Dit jaar was het thema 'Kunst en Erfgoed'. Onze Erfgoednota is met de drie gemeenten opgesteld, daarin zijn verbindingen gelegd met allerlei beleidsterreinen. De verbinding met kunst kun je bijvoorbeeld vinden in ons Cultuur en erfgoedpact, kunstwerken in het landschap, de dichtkunst en streetart op de muren in Oost Gelre.

We hebben een gezamenlijke website Erfgoedooستachterhoek waarop een speciale pagina is gewijd aan kunst. Bijvoorbeeld de rotonde in Bredevoort is een mooie verbintenis, net als de fotografie met dichtkunst in het Vestingpark, de verbeelding van de historie van de knopenfabriek en openluchttheaters. Zo hebben we allerlei projecten binnen onze gemeente de laatste jaren uitgevoerd, waarin een verbinding zit tussen kunst en erfgoed. Daar is in onze aanmelding aandacht aan besteed.

Dhr. De Graaf wijst op de kunst van Joop Kruip. En mw. Van der Schoot wijst in het kader van Kunst en Erfgoed op de secco's in de Oude Helenakerk. Mw. Oonk neemt beide suggesties mee voor het Vriendenboekje.

6. Kerkenvisie Oost Achterhoek – gemeente Aalten

Dhr. Doodeheefver verwijst naar de stukken behorende bij dit agendapunt: de oplegnotitie, de kerkenpaspoorten, de gespreksverslagen, de Kansenkaart van de TU Delft en tot slot de brief van dhr. Heijnen.

Weth. Kok legt uit dat de Kerkenvisie een intensief traject is geweest, dat mede door corona veel tijd heeft gevraagd. Wel zijn er inmiddels goede en intensieve gesprekken gevoerd met kerkenraden,

besturen, bewoners en betrokkenen. De Kerkenvisie is opgesteld met de drie Oost Achterhoekse gemeenten, waarvoor een uitkering door het rijk is verstrekt. De Kerkenvisie is enerzijds een inventarisatie van wat er allemaal speelt en anderzijds dient het ter inspiratie om te bekijken hoe sommige kerken een nieuwe of betere toekomst kunnen krijgen. Verschillende onderdelen die in deze visie staan, zijn al gerealiseerd of er zijn al stappen gezet om te komen tot veranderingen. Het is dus een zeer complete opsomming.

Voor verschillende kerkgebouwen zijn de kansen in beeld gebracht door de TU Delft. We hopen dat de gesprekken tussen zowel de kerken onderling als ook met de gemeente blijvend zal zijn. Heel veel gebouwen hebben een behoorlijke waarde voor onze gemeente, niet alleen qua uiterlijk maar ook emotioneel.

De wethouder is trots op de kerkenvisie zoals deze nu voorligt. De kerkenvisie wordt binnenkort in de gemeenten Oost-Gelre en Aalten vastgesteld. In Winterswijk wordt de visie als hamerstuk behandeld in de raad.

Dhr. Doodeheefver bevestigt dat het document er prachtig uitziet en erg uitgebreid is, dit is een mooie leidraad om mee verder te werken.

Brief van dhr. Heijnen

Dhr. Heijnen licht zijn brief toe. Hem was toegezegd dat hij de kerkenvisie zou ontvangen, echter deze heeft hij nog niet ontvangen. Dhr. Heijnen is van mening dat het te 'jachterig' gaat, hij is van mening dat het niet zo zorgvuldig gaat als het zou moeten. Het onderwerp is immers te belangrijk om snel doorheen te gaan.

Dhr. Doodeheefver dankt voor de brief van dhr. Heijnen en begrijpt de bezorgdheid met betrekking tot de Oude Helenakerk. Er zijn echter nog geen vastomlijnde plannen voorgelegd aan de commissie. De gemeente is geen eigenaar van deze kerk. Dat betekent dus ook dat wij, als commissie, daarin niets kunnen sturen of adviseren, tenzij plannen worden ingediend. Zodra plannen worden ingediend kunnen wij u verder informeren.

Mw. Oonk vult aan dat de Kerkenvisie op de website is geplaatst, samen met de paspoorten, gespreksverslagen, de oplegnotitie en de Kansenskaart die in opdracht van Provincie Gelderland door TU Delft is opgesteld. Deze documenten zijn voor iedereen in te zien.

Dhr. Heijnen geeft aan dat hij er enige dagen druk mee is om deze stukken zorgvuldig door te nemen. Naar zijn mening is er veel onrust en dit kan voorkomen worden. Hij oppert nogmaals om hier de tijd voor te nemen, immers voor Aalten is dit een hoofdzaak.

Mw. Van der Schoot merkt op dat in de Kansenskaart de Oude Helenakerk mist.

Mw. Oonk antwoordt dat voor de gemeenten Aalten en Oost-Gelre een vijftal kerken zijn uitgelicht. De Oude Helenakerk is daarvoor niet uitgekozen. Door TU Delft is geheel onafhankelijk naar de kerkgebouwen gekeken, zonder bv de kaders in het bestemmingsplan mee te wegen of centrumvisies. Ook heeft er geen overleg plaatsgevonden met de eigenaren over de beschreven kansen. Er is 'out of the box' naar de kerken gekeken. Nu liggen er voorbeelden c.q. referenties voor TU Delft van wat er mogelijk zou kunnen met deze kerken. Voor de Oude Helenakerk leek ons dit proces niet de geëigende weg. Naar dit gebouw moet op een andere wijze gekeken worden, ook gezien de verschillen van inzicht voor de toekomst voor de kerk, die er al leven.

De Kansenskaart van de TU Delft betreft de ontwikkeling van een methodiek, hoe te kijken naar herbestemming van gebouwen, in opdracht van de provincie. Met het inzetten van deze methodiek kom je tot bv een referentie van een yogaschool in de Meiberg. Dat is een optie, maar wil niet zeggen dat dat is wat wij als gemeente willen of wat de eigenaar van de Meiberg zou willen. Er zijn immers meer creatieve oplossingen, dit is puur een inspiratiedocument. De methodiek van de Kansenskaart kan ook in andere gemeenten gebruikt worden.

Dhr. Doodeheefver benadrukt dat hij de bezorgdheid voor eventuele overdracht goed begrijpt. Als voorzitter staat hij altijd klaar om mensen te woord te staan en hij stelt daarom voor om eens gezamenlijk om tafel te gaan zitten. Hij hoopt op die manier boven water te krijgen waar nu eigenlijk

de schoen wringt en of wij als Commissie Cultureel Erfgoed hierin iets kunnen betekenen. Wij zijn ervoor om te helpen en willen bijdragen aan een positieve constructie om zo zorgen weg te nemen. Onze intentie is om samen te werken en een positieve draai aan de situatie te geven. Maar daarvoor dienen wij wel te weten wat er precies gaande is.

Mw. Van der Schoot gaat graag in op deze uitnodiging en zal tijdens het gesprek vertellen wie ze zijn, wat ze doen en wat ze voor ogen hebben. Ook dhr. Heijnen is blij met deze uitnodiging van de voorzitter.

7. Torenuurwerk van Johannes Holthus 1666

Dhr. De Graaf licht toe.

Van het bestuur van het museum kwam het verzoek om het torenuurwerk een goede plaats te geven, zodat het beleefd kan worden, als voorkeur is Bredevoort aangegeven. Het torenuurwerk ligt nu op zolder van het museum, maar hoort daar natuurlijk niet thuis. Het is een uniek smeedwerk en verdient de aandacht. Met toestemming van het Aaltens Museum is er een onderzoek gedaan, het rapport is toegevoegd. Voorgesteld wordt om dit uurwerk ook op de gemeentelijke monumentenlijst te plaatsen. Echter plaatsing op een geschikte plek in Bredevoort, draagt ook de nodige kosten met zich mee. Als het torenuurwerk een monumentaal karakter en (dan wel als gemeentelijk monument) krijgt dan zal subsidie makkelijker zijn, vandaar dit verzoek.

Dhr. Crols vindt het positief om dit uurwerk een monumentale status te geven en geeft hiervoor praktisch gezien een suggestie. Hij vindt het mooi dat erover nagedacht wordt en dat het uurwerk weer zichtbaar en beleefbaar wordt gemaakt. Omdat het plan is om het uurwerk in Bredevoort te plaatsen, is het verstandiger om het object te laten bijschrijven in de beschrijving van een rijksmonument. Dan wordt het namelijk een onderdeel van een rijksmonument en dan blijft het een onderdeel van het gebouw waar het bij hoort.

Dhr. De Graaf ziet hier haken en ogen aan, omdat het uurwerk als rijksmonument dan te maken krijgt met moeilijke kwesties. Als het uurwerk niet in de kerk of toren is te herplaatsen, dan moet het ergens in de buitenlucht in een klimatologische kast worden geplaatst. Dat is heel kostbaar. Dan is het wel een rijksmonument, maar zal er geen subsidie worden verstrekt, omdat het om een 'klein' object gaat waarbij de kosten te laag blijven voor subsidie, maar te hoog om zelf te dragen. Een van de normen voor rijkssubsidie is het schatten van de herbouwwaarde van het object, hoe moet je dat doen?

Dhr. Crols geeft aan dat het een het ander niet uitsluit. Dhr. Crols vraagt waarom het uurwerk niet in de kerk zou kunnen.

Dhr. De Graaf antwoordt dat er al overleg is geweest met de kerkenraad en dat het torenuurwerk volgens de interieurgroep niet past in de ambiance van de kerk. De inrichting is nu in evenwicht, daar kun je niet iets bijplaatsen, ook qua klimaatregeling voor zo'n object. Het Bredevoorts Belang geeft er daarom de voorkeur aan om het uurwerk te plaatsen op de gemeentelijke monumentenlijst. Er moet nog een overdracht plaatsvinden van de Aaltense Musea naar het Bredevoorts Belang, het gaat nu nog om een principe verklaring.

De leden zijn het erover eens dat het torenuurwerk in ieder geval een monumentale status dient te krijgen. Dhr. Doodeheefver geeft aan dat we hier in het nieuwe jaar op terug komen.

8. Theekoepel op Bolwerk Vreesniet in het Vestingpark St.-Bernardus

Het Bredevoorts Belang heeft een brief gericht aan het RCE in verband met een subsidieverzoek voor onderhoud aan de theekoepel. De theekoepel is een rijksmonument. De verbazing schetst dat dit verzoek is afgewezen, omdat het verzoek niet voldoet aan de 3% herbouwwaarde. Voor Bredevoorts Belang is € 4000,- een substantieel bedrag. Om deze reden heeft Bredevoorts Belang de vraag of de theekoepel afgevoerd kan worden van de rijksmonumentenlijst en kan aangewezen worden als gemeentelijk monument. Dan komt de theekoepel wel in aanmerking voor subsidie. Het is een sieraad en icoon voor Bredevoort en Bredevoorts Belang doet veel moeite om het park en dergelijke in stand te houden, maar dit bedrag is wel erg groot.

Mw. Erinkveld-Ras reageert dat dit een juridisch dilemma is. De rijksdienst zal de theekoepel niet zomaar van de lijst halen. Het probleem is vooral het drempelbedrag. Pas vanaf € 6000,- neemt de Rijksdienst verzoeken in behandeling. Dat zal te maken hebben met de administratieve lasten. Is het mogelijk om bij een volgende subsidieaanvraag meerdere werkzaamheden bij elkaar te verzamelen of werkzaamheden naar voren te halen, zodat het wel het drempelbedrag haalt? Er is immers geen reden waarom het niet meer monumentaal zou zijn en de verwachting is ook niet dat de regeling aangepast zal worden.

Dhr. De Graaf geeft aan dat het gaat om alleen de twee TBC-lighalletjes, de herbouwwaarde zal dan nog niet aan de € 6000,- komen. De eigenaar kan dit zonder subsidie niet in de lengte van jaren in stand houden.

Mw. Oonk wijst op een regeling vanuit Bond Heemschut, misschien dat hier een tegemoetkoming uit is te halen? Dhr. Van Duren geeft aan dat deze regeling een jaarlijkse prijsuitreiking is en dat het gaat om verzoeken tot maximaal € 5000,-. Deze regeling heeft betrekking op particuliere eigenaren van monumenten, die een speciale restauratie of onderhoudswerkzaamheden gaan uitvoeren aan het monument. Dhr. De Graaf reageert dat dat mooi zou zijn, maar dat dit geen structurele regeling is. Hij vraagt of Bond Heemschut iets kan betekenen voor Bredevoorts Belang in deze kwestie.

ACTIE: dhr. Van Duren gaat zich verdiepen in de materie en komt erop terug.

Dhr. Doodeheefver stelt voor om een bezwaar in te dienen richting de Rijksdienst middels een brief met aangehaalde punten, aangevuld dat het in deze commissie is besproken.

Mw. Erinkveld-Ras merkt op dat dat geen zin heeft. Ze werken vanuit een juridische regeling en daar staat dit drempelbedrag hard in. Deze regeling sluit inderdaad niet fijn aan bij kleinere monumenten.

Dhr. Crols oppert het idee om contact op te nemen met mw. A. Kock-Rood. Afvoeren van de lijst gebeurt vrijwel nooit, dat gebeurt alleen als overduidelijk is dat een object geen monumentale waarde meer heeft. Vanuit de samenleving is het wel goed om een signaal te geven dat door deze regeling kleinere monumenten in de knel raken. Wellicht kan zo'n brief, ondersteund door Bond Heemschut, worden gevolgd door een gesprek bij de Rijksdienst.

ACTIE: dhr. De Graaf zal alle informatie doorsturen naar dhr. Van Duren, zodat Bond Heemschut hierbij kan ondersteunen.

9. Historische Interieurs Oost Achterhoek laatste ontwikkelingen, presentatie Marlieke Damstra, Gelders Genootschap.

Mw. Damstra geeft een toelichting.

Het Gelders Genootschap werkt toe naar een vervolgproject. Ook zal mw. Damstra een drietal voorbeelden van panden tonen, met bijzondere elementen qua interieur. Deze panden zijn op dit moment (nog) geen monument.

In verband met de beperkende coronamaatregelen was het de afgelopen tijd lastig om voortgang te houden in de huisbezoeken. Wel is het Gelders Genootschap met diverse ideeën aan de slag gegaan, waaronder een digitale route. Vanuit Leader is inmiddels een positief eerste advies gegeven voor subsidie.

Pand 1 'De Luther' in Aalten: prachtige terrazzo vloer, schouw, tegels en inbouwkast. Het plafond van de woonkeuken is goed bewaard gebleven. De schouwlijst is waarschijnlijk vernieuwd in de jaren 80 / 90 tijdens de restauratie.

Pand 2 Hagtweg Aalten: pand is van rond 1900, nog veel interieur elementen aanwezig. De tegels zijn waarschijnlijk uit een oudere boerderij afkomstig. De schouw is geschikt gemaakt voor gebruik van de kachel. Mooie inbouwkast. Deze woonkeuken is zoals we deze veel tegenkomen in deze omgeving.

Pand 3, Hofstraat: authentieke keuken nog aanwezig, keukenkastjes, granieten aanrechtblad, wasbak, schouw met detaillering, vloer. Pand is in de jaren 50 verbouwd, waardoor het van de buitenzijde een heel andere uitstraling heeft. Het interieur was daardoor erg verrassend.

Bijzonder is dat dit voorbeelden zijn van niet beschermde interieurs. We zijn nu aan het bedenken hoe we de belangstelling en aandacht voor deze interieurs behouden als het project is afgerond.

We zitten nu in fase 2 van het project, waarbij we ons eerst richten op Achterhoek Toerisme en de digitale routes. We zoeken naar een manier om interieurs zichtbaar te maken op een duurzame wijze. Er zijn prachtige routes te vinden, waarbij we het landschap en de buitenkant van monumenten kunnen beleven. Nu zoeken we naar een manier om ook de binnenzijde van bijzondere panden beleefbaar te maken, 'interieur toerisme'. Dit concept is de laatste jaren steeds meer in opkomst. Voor landgoederen en kastelen bestaat dit al. Omdat er in de Oost Achterhoek nog geen manier is om ook andere interieurs open te maken voor publiek, hebben we daarom gepoogd om dit via digitale routes te gaan doen. Door corona gaan mensen nu steeds meer in eigen omgeving herontdekken.

Bij Achterhoek Toerisme kunnen we al routes onderbrengen via een app, waarbij middels een 360 graden beeld door een interieur kan worden gelopen. Daarnaast zijn er ideeën om iets met drones te gaan doen, met pop-up interieurs in musea en winkels, textielindustrie, woonhuizen, villa's, scholen enz. Vanaf april 2022 gaan we hier mee verder en we streven naar een goede mix van interieurs en routes in combinatie met verhalen en info over deze interieurs. We maken tevens gebruik van muziek- en videofragmenten, historisch beeldmateriaal met inzoommogelijkheid en interviews. Het moet aansprekend zijn.

Het onderwerp moet uit de gemeenschap zelf komen. We hebben te maken met diverse doelgroepen, de route moet zo ingericht zijn dat er een bepaalde basistekst is en als men meer wil weten dat de mogelijkheid bestaat om door te klikken, bijvoorbeeld naar de website www.erfgoedooostachterhoek.nl. Dit concept kan eigenaren inspireren en de mogelijkheid bieden om meer kennis op te doen en heeft in die zin ook veel meerwaarde.

Dhr. De Graaf vraagt of de interieurs van de kerkgebouwen, die door herbestemming aangepast worden, ook worden meegenomen. Mw. Damstra geeft aan dat wordt geïnventariseerd wat er nog is. Voor wat betreft katholieke kerken, daar zijn ze nog mee bezig. Dhr. De Graaf antwoordt dat hij haar graag ontvangt in de katholieke kerken in de Oost Achterhoek. Mw. Damstra neemt hierover contact op met dhr. De Graaf.

Dhr. De Graaf verwijst naar de mindmap waarin wordt aangegeven dat de avontuurzoeker iets wil doen tijdens een route. Hij vraagt zich af hoe dit wordt vormgegeven.

Mw. Damstra geeft als voorbeeld interieurs van café, dat mensen tijdens het eten informatie krijgen over het interieur. Er kan ook gedacht worden aan het geven van theatervoorstellingen vanuit een woonkamer, bijvoorbeeld een muziekvoorstelling of lezing in een boerderij. Het is een ambitieus plan, maar met de juiste eigenaren kan het heel leuk worden.

Mw. Erinkveld-Ras vult aan dat ook nog gedacht kan worden aan het toevoegen van spelelementen in digitale vorm.

De voorzitter dankt mw. Damstra hartelijk voor haar toelichting en wenst haar veel succes met de verdere voortgang van het project.

10. Instandhouding begraafplaatsen, overzicht stukken en ontwikkelingen.

Mw. Oonk licht toe dat ze op een rij heeft gezet wat er in de afgelopen jaren is gedaan in het kader van de cultuurhistorische begraafplaatsen. Daarnaast heeft ze alle rapporten die er inmiddels zijn over de Aaltense begraafplaatsen in beeld gebracht.

Onlangs zijn er gesprekken geweest tussen dhr. De Graaf namens Bredevoorts Belang, de Christenunie, de Joodse gemeente Aalten en de gemeente, over de Joodse begraafplaatsen in Aalten en Bredevoort. Vanuit het Rijk is er subsidie beschikbaar gesteld voor Joodse begraafplaatsen.

Voor de begraafplaatsen in Aalten en Bredevoort is door de Joodse gemeente Aalten subsidie aangevraagd. De Dinxperlose Joodse begraafplaats valt onder het NIK.

Dhr. De Graaf hoopt dat er enige vaart gemaakt wordt. De meest recente begroting aangaande de

onderhoudskosten van de Joodse begraafplaats Bredevoort is ingediend bij de Joodse gemeente Aalten. De fysieke toestand van deze begraafplaats laat te wensen over en moet nodig een renovatie ondergaan. Met name herstel van de muren en de poort vragen op korte termijn aandacht, anders is het over een aantal jaar een puinhoop. Het is allemaal vrij kostbaar en we zijn afhankelijk van de Joodse gemeente Aalten, deze is het bevoegd gezag. De gelden moeten ook worden doorgesluisd naar Bredevoort voor de werkzaamheden, alleen het bevoegd gezag kan hierin een besluit nemen. Het is duidelijk dat er nu iets moet gebeuren.

Mw. Oonk vult aan dat ook bij de gemeente Aalten een aandeel in de kosten aangevraagd kan worden, omdat het om gemeentelijke monumenten gaat.

Dhr. De Graaf wijst tevens op de fysieke toestand van de begraafplaats aan de Piet Heinstraat, dat is ook erg zorgwekkend. Dit is bij het Paulus Ludger Bestuur aan de orde geweest. Dit bestuur gaat in januari 2022 een brief/voorstel aan de gemeente Aalten schrijven, met daarin een plan hoe deze begraafplaatsen zonder overmatig veel kosten kunnen worden onderhouden, met behulp van vrijwilligers. Het Parochie Bestuur wil daar ook aan bijdragen, door twee ensembles grafzerken te restaureren. Het gaat om de grafzerken van Chris van Rooijen en Zusters van het Klooster st. Elisabeth. Met de eerste grafzerk wordt deze week al een begin gemaakt. Tevens zijn we in gesprek met de fam. Driessen om ook wat te doneren voor het onderhoud aan die grafzerken. De gemeente Aalten ziet de brief graag tegemoet.

11. Project 1572 in 2022, update van de laatste ontwikkelingen, www.geboortevannederland.nl

Er is een interview gehouden met de drie burgemeesters die het project landelijk trekken en dit is gepubliceerd in de kranten. Totaal zitten we nu op 41 gemeenten die zijn aangesloten bij het samenwerkingsverband. Dhr. Doodeheefver vult aan dat het mooi is dat er steeds nog nieuwe gemeenten blijven aanhaken.

Dhr. Wessels is ook digitaal aangeschoven en geeft aan dat de planning er als volgt uitziet. Op 10 januari vindt er een persconferentie plaats, waarin we het programma in Bredevoort toelichten en op 14 januari staat de presentatie Jaarboek Achterhoek en Liemers gepland in de Koppelkerk. Dit alles mits de coronamaatregelen geen roet in het eten gooien.

De thema's zijn Vrijheid, Verscheidenheid, Verdraagzaamheid en Verbondenheid. Er moet nog een projectplan worden vastgesteld en we willen onze begroting goed in beeld hebben, daarna kunnen we subsidie aanvragen bij de Provincie Gelderland.

Dhr. Doodeheefver dankt dhr. Wessels voor zijn bijdrage.

12. Vergaderdata 2022

7 februari 2022

11 april 2022

11 juli 2022

19 september 2022

5 december 2022

13. Rondvraag.

Dhr. Doodeheefver wenst dhr. Van Duren sterkte met de familiale omstandigheden en dankt voor de bijdragen in deze commissie. In het nieuwe jaar hopen we alsnog aandacht te kunnen besteden aan een officieel afscheid.

Dhr. Van Duren dankt de voorzitter en geeft aan dat hij altijd met veel plezier de vergaderingen van deze commissie heeft bijgewoond. Maar hij is blij dat dhr. Lebbink hem waarneemt en heeft er veel vertrouwen in dat hij met zijn kennis een goede bijdrage kan leveren aan deze commissie.

14. Sluiting.

De voorzitter dhr. Doodeheefver wenst iedereen een goed uiteinde en prettige feestdagen.

De volgende vergadering vindt plaats op 7 februari 2022.